

Sygn. akt X Ga 50/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1.Przewodniczący Sędzia SO Iwona Wańczura

o.o.2. Sędzia SO Małgorzata Korfanty (spr.)

Sędzia SR (del.) Agata Żuradzka-Stuglik

Protokolant Katarzyna Bocian

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2016r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 17 listopada 2015r.

sygn. akt I C 1788/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Małgorzata Korfanty SSO Iwona Wańczura SSR (del.) Agata Żuradzka-Stuglik

Sygn. akt X Ga 50/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 listopada 2015r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w sprawie z powództwa T. S. przeciwko (...) S.A. W. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.957,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu a pozostałej części roszczenia pierwotnie obejmującego kwotę 10.201, 59 zł powództwo oddalił.

Sąd ustalił, iż poszkodowany M. B. w dniu 22 maja 2013 r. zawarł z powodem umowę cesji w zakresie przysługującej mu wierzytelności wynikającej z prawa do uzyskania odszkodowania za szkodę z dnia 22.05.2013r. NR (...) powstałą

na skutek uszkodzenia samochodu P. (...).W sprawie nie było sporne ,że szkoda została zgłoszona pozwanemu 23.05.2014r.

Dnia 11.06.2013r. pozwany podjął decyzję o wypłacie odszkodowania z tytułu naprawy samochodu w kwocie 6696,35 zł. , obliczając jego wysokość na podstawie stawki 60 zł za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych oraz cen niektórych części nieoryginalnych. Następnie decyzją z dnia 17.09.2014r. wypłacił dodatkowo 153,75 zł z tytułu kosztów holowania i 129,15zł z tytułu poniesionych kosztów parkowania.

Rzeczoznawca, na zlecenie powoda, wyliczył koszt naprawy pojazdu poszkodowanego na kwotę 14.293,19zł, przy stawce 95 zł netto za roboczogodzinę oraz przy przyjęciu pełnej wartości materiału lakierniczego oraz pełnej wartości części zamiennych oryginalnych producenta pojazdu.

Powód wystawił fakturę nr (...) za wypożyczenie pojazdu na okres 15 dni, za cenę 110 zł netto, na łączną kwotę 2029,50 zł. Powód wystawił również fakturę nr (...) na kwotę 215,25 zł brutto (7 x 25 zł netto) za parkowanie pojazdu na terenie posesji powoda. Nadto powód wystawił dodatkowo fakturę za holowanie pojazdu uszkodzonego, gdzie cenę usługi określił na kwotę 369zł.

Poszkodowany wynajął od powoda samochód O. (...), na czas naprawy pojazdu uszkodzonego pojazd zastępczy.

W tym czasie poszkodowany przebywał na zwolnieniu lekarskim. Poszkodowany w okresie wynajmowania samochodu zastępczego posiadał samochód S. (...), którego jednak nie użytkował na co dzień.

Na podstawie wniosków biegłego Sąd przyjął ,iż uzasadnione koszty naprawy samochodu marki P. (...) nr rej (...) po szkodzie z dnia 22.05.2013r. ,przy uwzględnieniu jednostkowych stawek roboczogodziny w wysokości 95 zł netto za prace mechaniczne i blacharskie oraz za prace lakiernicze nie powinny przekroczyć 13.654,19 brutto. Uzasadniony technologiczny czas naprawy pojazdu poszkodowanego i pobytu samochodu w warsztacie powoda wynosił 7 dni.

Sąd wskazał , iż zgodnie z art. 822 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003roku o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Uprawnienie powoda do żądania od pozwanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia OC sprawcy kolizji w zakresie szkody wyrządzonej w pojeździe, na mocy art. 361 k.c. ,wynikało z ważnej umowy cesji wierzytelności zawartej z poszkodowanymi..

Po przywołaniu aktualnej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego Sąd uznał, iż celowa i ekonomicznie uzasadniona była naprawa samochodu poszkodowanego w sposób opisany w opinii przy zastosowaniu stawki za roboczogodzinę wskazanej przez biegłego, jako odpowiadającej wysokości średniej stawki wówczas obowiązującej w regionie i na tej podstawie z powołaniem przepisów prawa materialnego Sąd przyjął za uzasadniony koszt naprawy pojazdu (wyliczony przez biegłego) na kwotę 13.654,19 zł brutto i w konsekwencji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6957,84 zł jako odpowiadającą różnicy pomiędzy kosztami naprawy pojazdu ustalonymi przez biegłego oraz dotychczas wypłaconym odszkodowaniem z tytułu naprawy tj. 6696,35 zł.

W pozostałej części Sąd uznał ,iż roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie gdyż ,w ocenie sądu meriti , było ono nieuzasadnione i nieudowodnione. Sąd przyjął ,iż pozwany słusznie zanegował koszty wynajmu pojazdu zastępczego gdyż poszkodowanemu nie był niezbędny pojazd zastępczy wynajęty na czas naprawy pojazdu uszkodzonego, ponieważ posiadał inny samochód marki S. (...). Dodatkowo Sąd wskazał ,iż czasie kiedy pojazd poszkodowanego pozostawał w warsztacie poszkodowany nie posiadał potrzeby używania innego pojazdu „ bardzo intensywnie ponieważ był wówczas na zwolnieniu lekarskim”. Ostatecznie Sąd przyjął ,iż wynajęcie pojazdu zastępczego było zbyteczne i nie stanowiło niezbędnego kosztu dla wyrównania uszczerbku majątkowego poszkodowanego.

Powód nie wykazał, iż wymieniony w fakturze koszt ponad 2 000,00 zł był niezbędny do poniesienia gdyż uzasadniony technologiczny czas naprawy oraz pobytu samochodu w warsztacie został ustalony na 7 dni.

Sąd wskazał nadto, iż powód nie wykazał aby uzasadniony był także koszt holowania na kwotę 369 zł oraz koszt parkowania w wysokości 215,25 zł. Sąd podniósł, iż fakt wystawienia faktury wskazane kwoty nie wykazuje, iż był to rzeczywisty uzasadniony koszt wykonania tychże usług. Skoro pozwany wypłacił odszkodowanie z te usługi odpowiednio kwoty 153,75 zł i 129,15 zł to na powódzie spoczywał obowiązek wykazania, iż uzasadnione były wyższe koszty. Powód nie zgłosił wniosku o przeprowadzenie opinii biegłego w tym zakresie i ograniczył tezę dowodową do wykazania uzasadnionych kosztów naprawy oraz uzasadnionego technologicznego czasu naprawy.

O odsetkach Sąd orzekł na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych uznając, iż po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody pozwany był w opóźnieniu z zapłatą dochodzonego w niniejszej sprawie dalszego odszkodowania, ponieważ w tym terminie możliwe było wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności, o czym świadczy wyliczenie kosztów naprawy przez pozwanego już w dniu 11 czerwca 2013 roku. Postanowienie o kosztach procesu wydano na podstawie art. 100 k.p.c. przy założeniu, że powód wygrał sprawę w 68%.

Od powyższego wyroku w zakresie oddalenia roszczenia o koszty wynajmu samochodu zastępczego powód wywiódł apelację i na podstawie art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. zaskarżonemu wyrokowi zarzucał:

-naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 k.p.c. polegające na nieprawidłowym wyjaśnieniu istotnych okoliczności sprawy oraz brak wszechstronnego rozważenia całego materiału dowodowego poprzez pominięcie całości zeznań świadka M. B. oraz treści dokumentów w postaci umowy najmu pojazdu zastępczego, faktury VAT obejmującej wynagrodzenie za wynajem pojazdu zastępczego, co doprowadziło do uznania, że żądanie zapłaty odszkodowania tytułem wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego M. B. było nieuzasadnione,

-sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez naruszenie art. 233 k.p.c., skutkiem czego Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż:

-poszkodowany M. B. po zaistnieniu szkody mógł swobodnie korzystać z innego pojazdu, którego jest właścicielem, przy jednoczesnym pominięciu faktu, iż pojazd ten jest samochodem rajdowym i nie jest wykorzystywany do codziennego użytku,

-w związku z doznany uszczerbkiem na zdrowiu w wyniku wypadku przez M. B. i przebywaniu na zwolnieniu chorobowym nie zaistniała potrzeba do korzystania przez niego z pojazdu zastępczego, choć z materiału dowodowego wynikają przyczyny uzasadniające konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego przez poszkodowanego,

-na uzasadniony czas wynajmu pojazdu zastępczego składa się jedynie technologiczny czas naprawy uszkodzonego pojazdu, pomimo, że z dokumentacji akt postępowania szkodowego wynika, że poszkodowany nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu także przez okres oczekiwania na oględziny oraz przedstawienie dokumentacji technicznej niezbędnej do rozpoczęcia naprawy;

-naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 361 § 2 k.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że fakt poniesienia kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego przez poszkodowanego M. B. nie pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą z dnia 22 maja 2013 r., co narusza zasadę pełnej kompensacji szkody.

Wskazując na powyższe zarzuty wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda od pozwanej kwoty 2.029,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 lipca 2013 r., ponad zasądzoną zaskarżonym wyrokiem kwotę 6.957,84 zł oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem I instancji oraz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

wraz z orzeczeniem o kosztach procesu. Sąd Rejonowy w sposób niewłaściwy ocenił materiał dowodowy zebrany w i za niezrozumiałe należy uznać wnioski Sądu Rejonowego, które zostały poczynione o zeznania świadka M. B.. Błędnie ustalił Sąd Rejonowy, że poszkodowany M. B. mógł po uszkodzeniu swojego pojazdu korzystać z innego pojazdu - marki S. (...). Świadek wynajął pojazd zastępczy, gdyż autem rajdowym nie mógł się poruszać w normalnych warunkach ruchu drogowego. Nie można czynić zarzutu poszkodowanemu, iż w tej konkretnej sytuacji wynajął pojazd zastępczy, gdy było dla niego oczywiste, że nie ma praktycznej możliwości wykorzystania innego, swojego pojazdu. Poszkodowany wyjaśnił, iż pojazd służył mu przede wszystkim do dojazdów do lekarza, co jest wystarczającym uzasadnieniem konieczności potrzeby posiadania w tym celu środka transportu. Zeznania świadka nie wiedzieć czemu zostały pominięte w najistotniejszej części, określającej ocenę zasady skorzystania z pojazdu zastępczego, a z pewnością prawidłowo oceniony dowód potwierdza potrzeby poszkodowanego.

W oparciu o stwierdzony stan faktyczny, w ocenie powoda, Sąd Rejonowy dokonał niewłaściwego zastosowania przepisu art. 361 § 2 k.c. w sposób, który podważa ujętą tam zasadę pełnej kompensacji szkody. Co więcej, gdyby powyższy przepis miałby być wykładany w sposób, w jaki uczynił to Sąd Rejonowy na gruncie niniejszej sprawy, to oznaczałoby, że poszkodowany musiałby z ostrożności przed odmową refundacji kosztów pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela sprawcy OC albo w ogóle nie wynajmować takiego pojazdu.

Dalej argumentował skarżący, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową a w piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem szkody w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Sąd Rejonowy przeszedł obojętnie wobec kluczowych orzeczeń w tej materii. W dniu 17 listopada 2011r. Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 05/11) podjął uchwałę o następującej treści: „Odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej”. Jeżeli poszkodowany wskutek czynu niedozwolonego utracił możliwość korzystania z rzeczy, a nie posiada innego, wolnego i nadającego się do wykorzystania pojazdu mechanicznego, wynajmie pojazd zastępczy o zasadniczo podobnej klasie, według stawki czynszu najmu obowiązującej na lokalnym rynku i będzie korzystał z przedmiotu najmu w okresie naprawy pojazdu mechanicznego, to koszty poniesione z powyższego tytułu będą mogły być kwalifikowane jako wydatki celowe i ekonomicznie uzasadnione.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany podał, iż Sąd I Instancji poprawnie ustalił stan faktyczny i wydał na tej podstawie trafne rozstrzygnięcie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Dla Sądu Okręgowego rozpoznawanie obu apelacji sprowadzało się do przyjęcia w pierwszej kolejności, iż sąd drugiej instancji rozpatruje sprawę ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony. Jeszcze raz bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji i ma zatem obowiązek ocenić ustalony stan faktyczny oraz prawidłowość zastosowania właściwych przepisów prawa materialnego (nawet, gdyby to nie było przedmiotem zarzutów apelacji). Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter rozpoznawczy (merytoryczny), a z punktu widzenia metodologicznego stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji. Skoro postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy, to wydane orzeczenie musi opierać się na własnych ustaleniach faktycznych i prawnych sądu drugiej instancji (art. 382 k.p.c.).

Zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego należy uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni prawa materialnego. Przyniesione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału

dowodowego, nie można również zarzucić Sądowi I instancji nieprawidłowości w rozumowaniu, błędów logicznych czy też błędów w ustaleniach faktycznych. Tak poczynione ustalenia Sąd Okręgowy w znacznej mierze przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa materialnego.

Odnosząc się do twierdzeń powoda należy wskazać, że podniesione zarzuty w kwestii naruszenia prawa procesowego i materialnego były nieuzasadnione. Zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. należy uznać za bezzasadny. Sąd Okręgowy zważył, że ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem i jednocześnie uprawnieniem Sądu orzekającego, rozstrzygającego kwestie sporne w warunkach niezawisłości i na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Samo przekonanie strony o innej niż przyjął to Sąd I instancji wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie nie jest wystarczające do uznania, iż Sąd naruszył wyrażoną w art. 233 kpc zasadę swobodnej oceny dowodów. W swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że „jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 kpc i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona” (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002r., sygn. akt IV CKN 1316/00 oraz sygn. akt II CKN 817/00, niepubl.). W tym kontekście zważania Sądu i poczynione ustalenia oparte były o swobodną a nie dowolną ocenę materiału dowodowego i ostatecznie Sąd meriti wydał odpowiadający prawu wyrok. Polemika z prawidłowymi ustaleniami sądu i przedstawienie własnej wersji wydarzeń nie stanowi wystarczającej podstawy do uwzględnienia apelacji. Słusznie zatem wywiódł Sąd Rejonowy wniosek, iż sam fakt posiadania przez poszkodowanego pojazdu stanowił przesłankę do oddalenia powództwa w części zaskarżonej. W przywołanej przez skarżącego uchwałą Sądu najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 05/11) stwierdza, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Sąd ten jednak dalej stwierdził, iż z zasady proporcjonalności może natomiast wynikać zbędność najmu pojazdu zastępczego, jeżeli właściciel nie używał samochodu albo dysponuje innym samochodem nadającym się do wykorzystania. Używanie samochodu w sposób sporadyczny może z kolei uzasadniać celowość wykorzystania w sposób ekwiwalentny innego środka komunikacji. I taka sytuacja, w ocenie Sądu Odwoławczego, dawała sądowi meriti podstawę do wyciągnięcia wniosku, iż wynajem samochodu zastępczego nie był kosztem racjonalnym i koniecznym do uwzględnienia. Samochód sportowy czy rajdowy, o ile jest dopuszczony do ruchu, posiada ważne przeglądy techniczne i dopuszczenia do ruchu mógł stanowić środek komunikacji służący poszkodowanemu na dojazd do lekarza. Nie przeprowadzono żadnego dowodu na okoliczność, iż budowa czy specyfika pojazdu nie pozwalała poszkodowanemu bez narażenia się na ból bądź inne niedogodności, przemieścić się m.in. celem uzyskania fachowej pomocy medycznej.

Z tych przyczyn apelacja podlegała oddaleniu, na mocy art. 385 kc a kosztach procesu postanowiono po myśli art. 98 oraz 108 kpc.

SSO Iwona Wańczura SSO Małgorzata Korfanty SSR (del) Agata Żuradzka -Stuglik